

F. t. l. vedr. straffeloven m.v.

Tidsrummet kan ved kendelse forlænges med højst 4 uger ad gangen.

Politiet kan således som udgangspunkt kun foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden efter at have indhentet en retskendelse.

Ville indgrebets øjemed blive forspildt, hvis politiet skulle afvente en forudgående retskendelse, kan politiet dog i medfør af § 783, stk. 3, selv træffe beslutning om indgrebet og derefter – snarest muligt og inden 24 timer – forelægge sagen for retten. Retten afgør herefter ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, samt om det kan opretholdes og i bekræftende fald for hvilket tidsrum. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke være foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

I medfør af retsplejelovens § 784, stk. 1, skal der beskikkes en advokat for den, indgrebet vedrører, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig, inden retten træffer afgørelse efter § 783. Advokatbeskikkelse skal ske, uanset om der allerede er beskikket en forsvarer for den mistænkte person, som kan varetage dens interesser.

Den advokat, der beskikkes efter § 784, stk. 1, skal således varetage interesserne ikke blot for den eller de mistænkte, men også for indehaverne af de telefoner eller lokaler mv., der aflyttes, samt for de personer, der mere eller mindre tilfældigt taler i en telefon, der aflyttes, eller som på anden måde bliver berørt af indgrebet, jf. betænkning nr. 1023/1984, side 81 f.

Angår efterforskningen en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, beskikkes advokaten fra en særlig kreds af advokater, jf. § 784, stk. 2. Der er i § 785 og § 787 fastsat regler om den beskikkede advokats rettigheder og pligter i forbindelse med sagens behandling.

Det følger af retsplejelovens § 786, stk. 1, at det påhviler postvirksomheder og udbydere af telenet eller teletjenester at bistå politiet ved gennemførelse af indgreb i meddelelseshemmeligheden, herunder ved at etablere aflytning af telefonsamtaler mv.

Når et indgreb i meddelelseshemmeligheden er afsluttet, skal der i medfør af § 788, stk. 1, jf. stk. 2, gives underretning om indgrebet til henholdsvis indehaveren af den pågældende telefon (telefonaflytning og teleoplysning), den der har rådighed over det pågældende lokale (rumaflytning), og afsenderen eller modtageren af forsendelsen (brevåbning og brevstandsning). Der skal ikke gives underretning om udvidet teleoplysning, jf. § 788, stk. 5.

Den advokat, der er beskikket i medfør af retsplejelovens § 784, stk. 1, skal modtage genpart af underretningen, jf. § 788, stk. 3, 3. pkt.

Det er den byret, som har truffet afgørelse om indgrebet, der skal foretage underretningen, jf. § 788, stk. 3, 1. pkt. Underretningen skal gives snarest muligt, hvis politiet ikke senest 14 dage efter udløbet af det tidsrum, hvor indgrebet har været tilladt, jf. § 783, stk. 2, har fremsat begæring om undladelse af eller udsættelse med underretning, jf. § 788, stk. 3, 2. pkt.

I medfør af § 788, stk. 4, 1. pkt., kan retten efter begæring fra politiet beslutte, at underretning skal undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum, hvis underretningen vil være til skade for efterforskningen eller til skade for efterforskningen i en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan danne grundlag for et indgreb i meddelelseshemmeligheden, eller hvis omstændighederne i øvrigt taler imod underretning.

Den advokat, der er beskikket i medfør af retsplejelovens § 784, stk. 1, skal have lejlighed til at udtale sig, inden retten træffer beslutning om undladelse af eller udsættelse med underretningen, jf. § 788, stk. 4, 2. pkt.

4.1.2. Særligt om kravet om anførelse af telefonnumre

Som nævnt i pkt. 4.1.1. følger det af retsplejelovens § 783, stk. 1, 2. pkt., at der i en kendelse om indgreb i meddelelseshemmeligheden skal anføres de telefonnumre, lokaliteter, adressater eller forsendelser, som indgrebet angår.

Betydningen af denne bestemmelse for så vidt angår spørgsmålet om anførelse af telefonnumre fremgår bl.a. af en sag, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1999, side 1771. I denne sag havde anklagemyndigheden i byretten anmodet om rettens kendelse om, at det fremover skulle være tilladt for politiet at aflytte enhver samtale ført på de telefoner, som den mistænkte måtte skaffe sig rådighed over, og at der ligeledes blev givet politiet adgang til for disse telefoner at få teleoplysninger.

Anklagemyndigheden henviste under sagens behandling til, at en kendelse med det beskrevne indhold var af afgørende betydning for efterforskningen. I den forbindelse henviste anklagemyndigheden til, at politiet på grund af den sigtedes hurtige udskiftning af telefoner altid var 2-3 dage bagefter med efterforskningen og derved mistede afgørende oplysninger. Anklagemyndigheden anførte videre, at retten i hvert tilfælde ville blive underrettet, så der kunne afsiges kendelse efter retsplejelovens § 783, stk. 3.

Østre Landsret stadfæstede byrettens afgørelse om ikke at tage anklagemyndighedens anmodning til følge. Landsretten begrundede sit resultat med, at efter det oplyste ville en imødekommelse af anklagemynd-